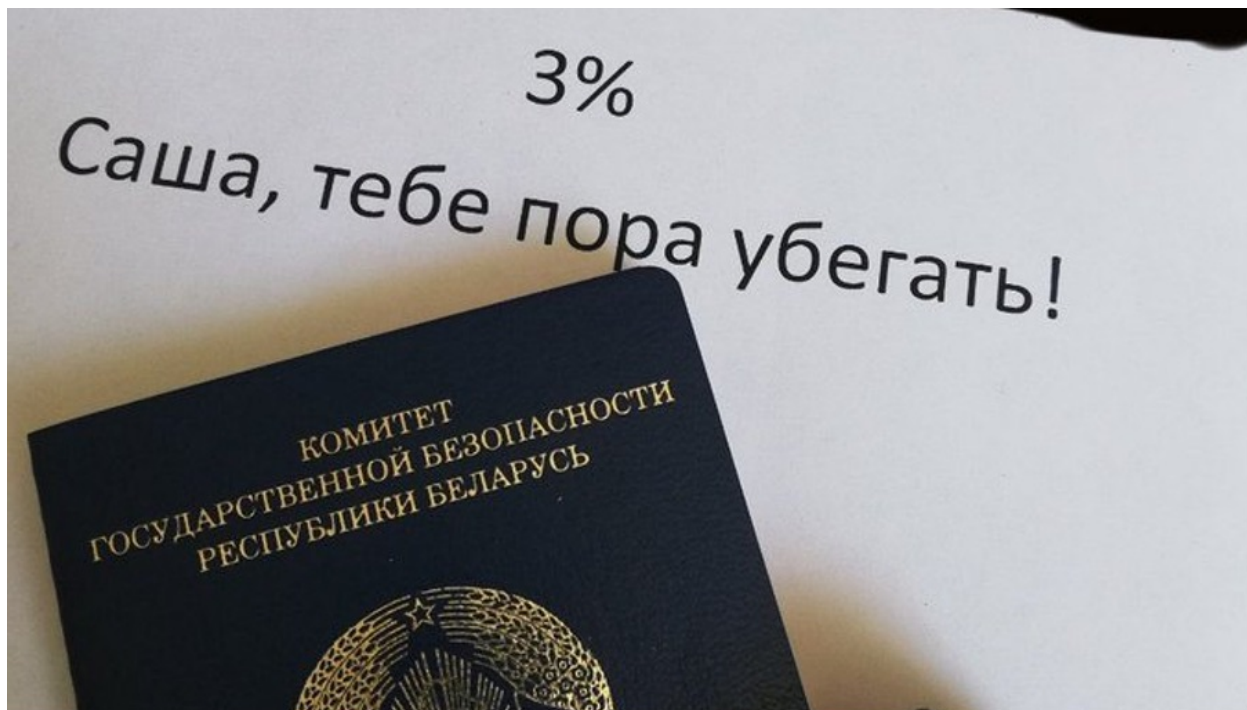

دستور العملی برای نیروهای امنیتی برای حمایت از جنبش‌های
دمکراسی خواه
نویسنده : ماچه بارتکوفسکی

کارت شناسایی که توسط کمیته امنیت کشور بلاروس صادر می‌شود. یادداشت: "سه درصد، ساشا وقت فرار است" ساشا به لوکاشنکو رئیس جمهور بلاروس و ۳ درصد براساس نظرسنجی غیررسمی به میزان محبوبیت او اشاره دارد" (۱)

زمانی که شهروندان مقاومت مدنی را علیه حاکمیت اقتدارگرا شروع می‌کنند، مجریان قانون و نیروهای امنیت داخلی و نیروهای اطلاعاتی و ارتش کشور چگونه می‌توانند کمک کنند؟ اخیراً برخی از نیروهای امنیتی بلاروس کارت شناسایی ارتش و یونیفورم خود را در اعتراض به دیکتاتوری طولانی مدت حاکم بر کشور علناً در ظرف آشغال انداختند.

در ایالات متحده، ژنرال‌های ارشد در نظر دارند در صورتی که فرمانده فعلی ارتش آمریکا نتایج انتخابات را قبول نکند و از آنها بخواهد که برای سرکوب مردم به خیابان‌ها بیایند، استعفا کنند.

یکی از نیروهای امنیتی بلاروس در اعتراض به دستور سرکوب جنبش یونیفورم خود را در ظرف آشغال انداخت و از این کنش خود فیلم تهیه کرد. (۲)

اما در هر دو کشور این حقیقت نشان داده می‌شود که چگونه قیام عمومی بر رفتار نیروهای امنیتی به نحو موثری اثر می‌گذارد. در حقیقت تحقیقات زیادی انجام شده و نشان می‌دهد که در جنبش‌های بی‌خشونت موفق، نیروهای امنیتی بیش از ۵۲ درصد ریزش داشته‌اند. زمانی که چنین ریزش‌هایی صورت گیرد امکان موفقیت جنبش‌های بی‌خشونت چهل و شش برابر می‌شود.

بگذارید بگویم که شما دارید در نیروی پلیس، امنیت داخلی، سرویس‌های اطلاعاتی و یا در ارتش خدمت می‌کنید. مافوق شما دستور می‌دهد که جنبش دموکراسی خواه و مردم غیر مسلح که به عنوان اعتراض بیرون آمده‌اند را سرکوب کنید. شما با آنچه حاکمیت و جیره‌خواران اطرافش می‌خواهند بکنند، موافق نیستید و با تمام وجود می‌دانید اگر از این دستورات پیروی کنید، دیگر به مردم خدمت نمی‌کنید. شما دنبال راه‌هایی هستید که سرکوب را به تاخیر انداخته و از مسیر خود خارج کنید و یا در مقابل دستورات حاکمیت برای سرکوب جنبش بی‌خشونت بایستید.

شما تنها نیستید، بسیاری از پژوهشگران روزنامه نگاران و فعالان به کنش‌های شجاعانه و در عین حال مخفیانه نیروهای امنیتی برای حمایت از جنبش‌های دموکراسی خواه در قرن گذشته اشاره کرده‌اند. این نیروها در طرف درست تاریخ قرار گرفتند. لیستی از کنش‌هایی که می‌توان انجام داد، در زیر می‌آید.

به عنوان یک قاعده عمومی، یک عضو نیروهای امنیتی باید بیشترین دقت را در اجرای کنش‌های زیر داشته باشد. ایده‌آل آن است که بر گروهی کوچک و قابل اعتماد و در صورت امکان بر گروهی خارج از سیستم، تکیه کند. لایه‌های حفاظتی اضافه کند تا اثر کنش‌های فردی را تقویت کند.

۱- در سیستم بمانید و به جنبش دموکراسی خواه از داخل کمک کنید.
اگر این راه را انتخاب کردید می‌توانید:

یک شبکه مقاومت در داخل و با گروه‌های خارجی تشکیل دهید.

* خودتان به تنهایی اقدام کنید، ولی بهتر است با کسانی که مثل شما فکر می‌کنند دور هم جمع شده و یک شبکه مقاومت در داخل ایجاد کنید.

* از همکاران خود به طور خصوصی احساس خود و خانواده‌اشان را درباره حاکمیت و فرمان‌های ضدشورش آن سوال کنید، اگر احساس کردید که نظر خوشی ندارند، از آن‌ها بخواهید که در داخل با شما همکاری کنند.

* افرادی را پیدا کنید که در جنبش مشارکت دارند و خانواده آن‌ها نیز در نیروهای امنیتی خدمت می‌کنند. (شاید بتوانید از نیروهایی خارج از سرویس‌های امنیتی کمک بگیرید) به این اعضای سرویس‌های امنیتی نزدیک شوید و میزان وفاداری آن‌ها به حاکمیت را ارزیابی کنید. اگر فرصتی پیش آمد، شبکه مقاومتی را در درون شعبه‌ها راه‌اندازی کنید.

* با بازنشستگان سرویس‌خود که می‌دانید نسبت به جنبش نظرشان مثبت است و یا موضع‌اشان را می‌دانید، تماس بگیرید.

* به طور غیررسمی با گروه‌های قانونی طرفدار دموکراسی و حقوق بشر داخلی و خارجی تماس برقرار کنید.

تاخیر تاخیر تاخیر..... اختلال

* دستورات و اقدامات علیه جنبش را به شیوه قانونی به تاخیر بیاندازید.

* با احتیاط و به طور جدی تمامی مقررات و رویه‌های دپارتمان خود را رعایت کنید.

* خود را بی‌اطلاع نشان دهید، بگویید که مهارت لازم برای اجرای دستورات علیه جنبش را ندارید. در حقیقت اگر مافوق‌های شما و یا همکارانتان از شما بخواهند که با آن‌ها در سرکوب جنبش کمک کنید، تظاهر کنید که:

* نمی‌دانید چطور عمل کنید

* نمی‌دانید کجا باید بروید

* نمی‌دانید چطور آن‌ها را پیدا کنید

* نمی‌دانید

* ندارید

* نمی‌توانید مشارکت کنید

* نمی‌توانید بپیوندید

* نمی‌توانید کار کنید

* سرتان شلوغ است

* می‌خواهید کمک کنید

* نشان دهید که ناخواسته توانایی انجام کار را ندارید و متوجه دستورات برای مبارزه با جنبش نشده‌اید. کارهایی که انجام می‌دهید اشتباهاتی اتفاقی به نظر برسد، صدمه‌ای به جنبش نزنند و حقیقتاً به آن کمک کند.

مرخصی بگیرید:

* زمانی که مافوق‌های شما دستور برای اقدام علیه جنبش را می‌دهند تمارض کنید

* زمانی که مافوق‌های شما دستور برای اقدام علیه جنبش را می‌دهند، از

مرخصی استحقاقی خود استفاده کنید

وفاداری همکاران خود را نسبت به حکومت و یا مافوق‌ها خدشه دار کنید

* جوک‌هایی که حکومت و مافوق‌هایتان را مسخره می‌کند با همکاران در میان

بگذارید و بگویید که آن‌ها را شنیده‌اید.

* شما به خوبی می‌دانید که بزرگترین کابوس یک دیکتاتور زمانی است که به

جای این که از او بترسند و او را تجلیل کنند، او را مسخره کنند و یا به او بخندند.

یک نظر به ظاهر مبهم "جوک‌ها درباره رهبر عزیز ما خنده دار نیست..... فقط

یک نفر آن‌ها را می‌گیرد". -ممکن است جاده راه‌موار کند.

* این سوال دقیق را مطرح کنید که آیا شما و دوستانتان اگر از دیکتاتور حمایت

کنید در طرف درست تاریخ قرار دارید؟

* در صورت نافرمانی عمومی در مورد این که آیا حکومت و یا مافوق‌های شما

قادر خواهند بود کشور را کنترل کنند و این که آیا این قوانین بی‌اثر می‌تواند

اوضاع را پایدار نگه دارد، تردید ایجاد کنید.

* کوشش کنید وفاداری همکارانتان را نسبت به حکومت به نفع قانون اساسی و

اهداف جنبش تغییر جهت دهید.

* نقاب از چهره آن دسته از نیروهای امنیتی که با پشتکار و اشتیاق دستورات

سرکوب جنبش را به اجرا می‌گذارند، بردارید و آن‌ها را بشناسانید. از کانال‌های

مختلف اطلاعات مربوط به این افراد را در اختیار جنبش قرار دهید تا جنبش آن‌ها را افشا کرده و باعث شرمساری آن‌ها شود.

نظرات همکاران اتان را نسبت به جنبش شکل دهید:

آن‌ها با قبول آن که جنبش بی‌خسونت متشکل از مردم غیر مسلح است، باید از آن‌ها حمایت شود، نه این‌که مورد سرکوب قرار بگیرند، عملاً نظرشان نسبت به جنبش مساعد می‌شود. اگر به ندرت حادثه‌های خسونت‌باری در جنبش به وقوع بپیوندد، توجه داشته باشید که اکثریت مردم از خسونت پرهیز می‌کنند.

* به این نکته اشاره کنید که جنبش بی‌خسونت حتی اگر اختلال ایجاد کند و فعالیت‌ها در کشور را کاملاً متوقف کند، در را برای مذاکرات واقعی و انتقال صلح‌آمیز قدرت و اصلاحات سیاسی باز می‌گذارد.

* به همکاران اتان کمک کنید تا بین اطلاعات غلط و پروپاگاندا درباره جنبش و حقیقت فرق بگذارند. به منابع خبری مستقل و قانونی اشاره کنید و اگر امکان دسترسی هست از اطلاعات داخلی (که عمدتاً محرمانه است) اطلاعات و حقایق را درباره جنبش و اقدامات آن که تحریف نشده است، در اختیار همکاران قرار دهید.

از همکاران خود محافظت کنید:

* از زیر دستان خود که نسبت به جنبش سمپاتی دارند و از اصلاحات دمکراتیک حمایت می‌کنند، در حد توان محافظت کنید.

اطلاعاتی که دارید مستند کنید و به نحو احسن از آن استفاده کنید.

دستورات و اقداماتی را که علیه جنبش صورت گرفته، مخصوصاً آن‌ها که خلاف حقوق بشر و غیرقانونی است، با رعایت اصول ایمنی مستند کنید.

* اطلاعات مفید را از طریق پیشکسوتانی که به جنبش سمپاتی دارند و در سرویس خدمت کرده‌اند، مستقیماً به جنبش منتقل کنید.

* جنبش را مطلع کنید که در چه صورتی مافوق‌ها از شما می‌خواهند که در مقابل معترضین به خسونت متوسل شوید.

* به جنبش اطلاع دهید که کی و کجا عوامل تحریک کننده می‌خواهند در جنبش نفوذ کنند و اقدامات آن‌ها چه خواهد بود.

دستورات کتبی و امضاء شده که منطبق با قانون اساسی باشد:

* از مافوق‌هایتان بخواهید که اگر چنانچه قصد آزار رساندن به معترضین و ناراضیان باشد، دستورات را امضاء کنند، قبل از هر اقدامی منتظر باشید تا دستورات امضاء شده به دستتان برسد.

* دستورات داده شده از ناحیه حکمران و یا مافوق‌ها را برای این‌که مخالف قانون اساسی و یا حقوق بنیادی نباشد، مورد موشکافی قرار دهید و از مافوق‌ها درباره انطباق دستورات آن‌ها با اصول یاد شده، کتباً توضیح بخواهید.

اگر می‌توانید از دادگاه استفاده کنید:

* قبل از اجرای دستوراتی که حکمران و یا مافوق‌ها علیه جنبش صادر می‌کنند، آن‌ها را به دادگاه ارجاع دهید (یا متحدین شما ارجاع دهند) تا معلوم شود که آیا با قوانین موجود از جمله قانون اساسی انطباق دارد. این کار می‌تواند برای شما و یا جنبش زمان بخرد.

به آموزش جنبش کمک کنید:

* پیشنهادات خود در مورد کنش و رفتارهای بخصوص را با جنبش در میان بگذارید که بتواند سبب فاصله گرفتن همکارانتان از حاکمیت شود. به وفاداری آن‌ها پایان دهد و نظر خوبی نسبت به جنبش پیدا کنند.

* به جنبش تاکید کنید که رعایت دیسیپلین بی‌خسونت برای جذب نیروهای امنیتی به جنبش اهمیتی حیاتی دارد. بسیار مشکل و حتی غیرممکن است که بتوانید همکارانتان را قانع کنید که با جنبش همراه شوند، در صورتی که رفتار خسونت‌آمیز آن‌ها را تهدید کند.

مداخلات بی‌خسونت مختل‌کننده را در نظر بگیرید:

* اگر شرایط داخلی اجازه می‌دهد برای خواسته‌های سیاسی و اقتصادی از جمله بهبود شرایط کار اعتصاب و تحصن را سازماندهی کنید. از خانواده‌های خود و شهروندان بخواهید که بیایند، غذا بیاورند و برای حمایت و حفاظت از مشارکت‌کنندگان به کنش بپیوندند. حکومت احتمالاً شما را به شورش متهم می‌کند، ولی تا زمانی که دیکتاتور و دارودسته‌اش بخواهند کاری علیه شما انجام بدهند، ممکن است بروند.

اگر شناسایی شدید هويت خود را علنی کنید:

اگر حاکمیت و یا مافوق‌های شما متوجه فعالیت‌های شما شدند و شما می‌دانید که قصد دارند شما را به اتهام سیاسی بازداشت کنند، هویت و مخالفت خود را علنی کنید و خواهان حمایت سازمان‌های حقوق بشری، متحدین سیاسی و حتی از سفرای کشورهای دموکراتیک در کشور شوید.

۲- از سیستم استعفا بدهید و از بیرون به جنبش کمک کنید

اگر این راه را انتخاب کردید می‌توانید:

" ارتش با مردم است، دست بردار لوکا" (منظور لوکاشنکو رهبر درازمدت بلاروس است) ۳٪ اشاره به نظرسنجی غیررسمی از طرفداران لوکاشنکو در بلاروس است. (۳)

* به گروهی از پیشکسوتان که نسبت به جنبش سمپاتی دارند بپیوندید و یا چنین گروهی را ایجاد کنید. از همکاران خود که هنوز در سرویس امنیتی کار می‌کنند بخواهید که به شما اعتماد کنند و در صورتی که بخواهند به جنبش کمک می‌کند، محرمانه اطلاعاتی را در اختیار شما بگذارند.

* استعفای خود را با دیگر همکاران هم‌فکر، هماهنگ کنید و برای تاثیر بیشتر به صورت گروهی استعفا بدهید

* استعفای اتان پر سروصدا باشد، از طریق ویدیو کارهای حاکمیت را محکوم کنید و از همکاران خود بخواهید که پا جای پای شما بگذارند و یا در سیستم بمانند و به جنبش کمک کنند. شما می‌توانید آن‌ها را علنا و یا درخفا راهنمایی کنید که چگونه می‌توانند به جنبش کمک کنند. می‌توانند اطلاعاتی را که در این راهنما به آن‌ها اشاره می‌شود در اختیار جنبش قرار دارد

* قبل از استعفا تا آن‌جا که می‌توانید اطلاعاتی که می‌تواند به جنبش کمک کند جمع‌آوری کنید و پس از استعفا در اختیار جنبش قرار دهید

۳- پیوستن به جنبش

اگر این راه را انتخاب کردید می‌توانید:

* اعلام کنید که شما و تعداد زیادی از همفکران اتان و یا زیردستانتان به جنبش می‌پیوندید و قصد دارید با یونیفورم، ولی غیرمسلح از محل برگزاری اعتراضات فعالین و دوستانتان حفاظت کنید. می‌توانید سپر انسانی تشکیل دهید تا از معترضین در برابر خشونت حکومت و طرفدارانش دفاع کنید.

* با یونیفورم و غیرمسلح به یکی از کنش‌های جنبش بپیوندید و از جنبش بخواهید که تریبون در اختیار شما بگذارد تا با مشارکت کنندگان درباره خود و دیگریانی که مانند شما از جنبش حمایت می‌کنند، صحبت کنید.

* برای حمایت از اهداف جنبش، در جامعه خود یکی از فعالین جنبش بی‌خشونت بشوید

* با استفاده از رسانه‌های اجتماعی و یا دیگر رسانه‌ها انگیزه خود را از ترک سرویس امنیتی و پیوستن به جنبش بیان کنید.

* از همکاران سابق و شاغل خود بخواهید که سرویس امنیتی را ترک کرده و به شما و به جنبش بپیوندند و یا در سرویس باقی مانده و از درون مقاومت کنند.

می‌توانید آن‌ها را راهنمایی کنید که چگونه می‌توانند به جنبش کمک کنند از جمله اطلاعاتی را در اختیار جنبش بگذارند که در این راهنما آمده است.

* از همکاران سابق که می‌دانید خشونت علیه معترضین غیرمسلح به کاربرند نام ببرید و شرمسارشان کنید

* چه اکنون شما از جنبش حمایت می‌کنید و چه نمی‌کنید، اشتباه نکنید: دیریا زود از شما خواهند خواست که دستوراتی را به اجرا بگذارید که شما آن‌ها را

غیر عادلانه و غیرقانونی می‌دانید. افرادی مانند شما در زمان‌های دیگر و در

کشورهای دیگر با این معضلی مشابه روبرو بودند. آن‌ها علی‌رغم خطراتی که

برای خود و خانواده‌اشان وجود داشت، دستورالعمل‌های این راهنما را اجرا کردند.

این مورد را بررسی کنید، گزینه‌های خود را آماده کرده و ارزیابی کنید، هر وقت تمایل هست، راه رسیدن به آن هم هست.

دکتر ماچه بارتکوفسکی، مشاور ارشد مرکز بین‌المللی مبارزات بی‌خشونت (ICNC) است. او روی برنامه‌های آکادمیک برای تدریس، تحقیق و مطالعه درباره مقاومت مدنی کار می‌کند. او مولف تک‌نگاری‌ها و گزارش‌های مخصوص آی.سی.ان.سی و نیز مولف کتاب بازیابی تاریخ بی‌خشونت است.

- 1- TWITTER ACCOUNT @BELAMOVA.
- 2- INSTAGRAM ACCOUNT @ANATOLI_NOVITSKI.
- 3- TWITTER ACCOUNT @BELAMOVA.